

LUCHTIGE PIJPENPRAAT

door F.Tymstra

In nummer 33 van de P.K.N. werd via een oproep gevraagd, of er onder onze leden bezitters waren van doorrokers met afbeeldingen van vliegtuigen. De reden daarvan was het lezen van twee advertenties uit de dertiger jaren van de Firma Goedewaagen. De eerste advertentie heeft betrekking op de London-Melbourne race, waaraan de Uiver deelnam op 20-10-1934. De geweldige prestatie door de bemanning van de Uiver geleverd, was aanleiding om ter nagedachtenis van deze historische vlucht niet alleen gedenkborden maar ook pijpen uit te brengen.

Op de advertentie is te lezen, dat het hier handelt over plaateldoorrokers, d.w.z. handbeschilderde doorrokers in kleur. Doorrokers hadden meestal een zwarte parasteel en een metalen busje met firmanaam, dat als verbinding diende tussen de kop en de steel. Vroeger werden ook doorrokers gemaakt, die geheel uit klei gegoten werden. Men spreekt dan van het Tip-Topmodel. De advertentie van Goedewaagen heeft het alleen over tabaks- pijpen en sigarenpijpen.

Wie op de hoogte is van de vlucht van de Uiver, weet dat de inwoners van Albury op fantastische wijze geholpen hebben tijdens de nachtelijke landing. De directie van Goedewaagen heeft als dank de burgemeester een gedenkbord van de Uiver toegezon-

den. De verrassing was groot, toen de slecht ter been zijnde burgemeester Waugh en zijn vrouw kort daarna een bezoek aan Nederland brachten en natuurlijk werd de Goedewaagen fabriek niet overgeslagen. Hij had grote belangstelling voor het maken van de lange Gouwenaar en vond de enorme verscheidenheid in pijpen frappant. Bij het vertrek kreeg hij een mooi boek over Gouda mee, alsmede enkele souvenirs. Wie weet zat daar ook de herdenkingspijp van de Uiver bij!

We mogen veronderstellen dat deze pijpen toch wel enig succes moeten hebben gehad, aangezien Goedewaagen eind 1934 opnieuw naar aanleiding van een vlucht herdenkingspijpen uitbracht.

PLATEEL DOORROKERS.

Verkoop TABAKSPIJPEN 10.50
" SIGARENPIJPEN 10.40

GOEDEWAAGEN's KONINKLIJKE
FABRIEKEN — GOUDA.

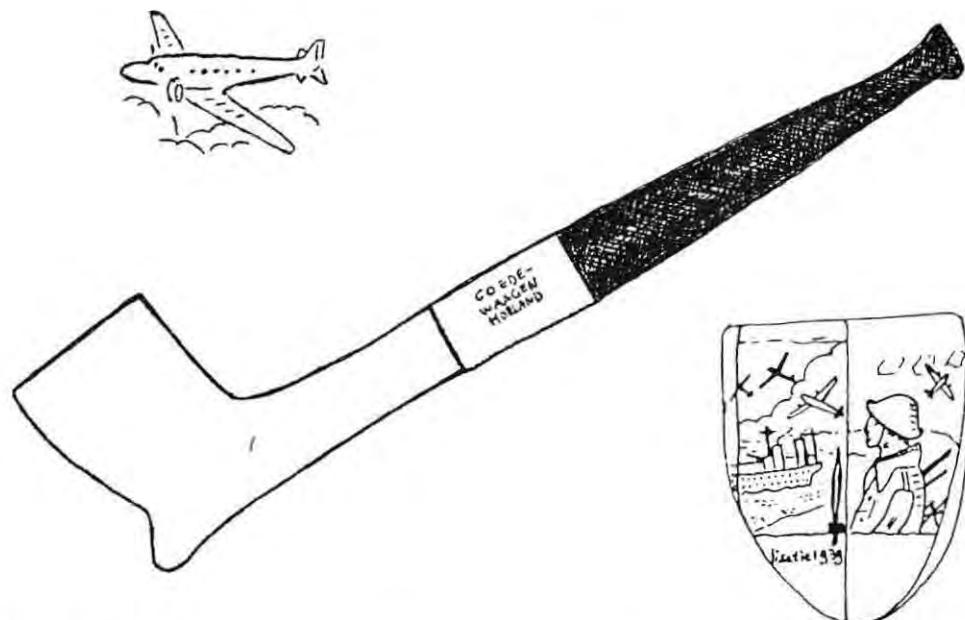

In dit geval gaat het over de kerstvlucht naar West-Indië, op 15 december 1934. Het vertrekpunt was Amsterdam, de uiteindelijke bestemming Aruba. Ook deze vlucht werd tot een goed einde volbracht, hetgeen vroeger niet vanzelfsprekend was. De kerstvlucht van de Uiver naar Batavia, die 4 dagen na de Snip vertrok, verongelukte boven de Syrische woestijn door blikseminslag.

De pijpen van de Snip waren in prijs gelijk aan die van de Uiver. Plateelpijpen waren door het beschilderen met de hand een arbeidsintensieve en tijdrovende bezigheid. Daarom kostte een plateeldoorroker $1\frac{1}{2}$ tot 2x zo veel als een gewone doorroker. U zult inmiddels begrepen hebben, dat het mij nog niet gelukt is genoemde herdenkingspijpen te vinden. Wel kreeg ik n.a.v. de oproep 2 reacties, die ik U niet wil onthouden.

Ferrie Kompier bezit een doorroker met een plaatje van een vliegtuig. Op het busje staat "Goedewaagen Holland" en het mondstuk is van steen. De voorkant van de kop loopt aan de onderzijde uit in een vork (zie afbeelding). Naast het kleine vorkmodel maakte Goedewaagen ook een grotere. Op het gegoten

stukje steel staan wat onduidelijke tekens. Zou dat de registratie van een vliegtuig kunnen zijn?

Jos Engelen heeft een Goedewaagen doorroker met een zeskantige kop. Het metalen busje is van koper en de steel van pararubber. Omdat de pijp flink doorgeroekt is, kan de afbeelding goed worden afgelezen. In de lucht vliegen gevechtsvliegtuigen, op zee is een oorlogsgebied te zien en verder soldaten om het land te verdedigen. De voorstellingen geven de landmacht, de luchtmacht en de marine weer. Onderaan de kop staat de verduidelijkende tekst: "Mobilisatie 1939". (zie afbeelding) Mochten in de toekomst alsnog de herdenkingspijpen boven water komen, dan graag een berichtje aan de schrijver.

ADVERTENTIE

Te koop of te ruil gevraagd: koppen van baardmankruiken met de bijbehorende hengsels, deksels en scherven. Tevens andere gebruiksvoorwerpen uit 17de t/m 19de eeuw, zoals kannetjes, knopen, mesjes, enz. Reakties naar: Tim Junier